

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 24Csp/24/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121201311
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Berežná
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8121201311.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Zuzanou Berežnou v spore žalobkyne: R. Z., O.. XX.X.XXXX, V. M. XX, XXX XX M., právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubáňiho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 600 eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 73,68 eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti sa žaloba z a m i e t a .
- III. P r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala voči žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 600 eur. V podanej žalobe tvrdila, že jej spotrebiteľské práva boli porušené a musela ich brániť v konaní pred súdom. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení označila rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 12Csp/225/2017.
2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a žiadal ju zamietnuť. Tvrdil, že z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadostučinenia a z podanej žaloby nevyplýva ani označenie práva spotrebiteľa, ktoré malo byť porušené.
3. Súd vo veci nariadil termín pojednávania na deň 8.9.2021 a vec prejednal v prítomnosti právneho zástupcu žalobkyne. Na pojednávaní bolo vykonané dokazovanie oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov, z ktorých bol zistený tento skutkový stav:
4. Okresný súd Prešov rozsudkom sp. zn. 12Csp/225/2017 zo dňa 19.3.2019 určil, že úver zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 22.5.2015 je bezúročný a bez poplatkov. Zároveň určil, že zmluvná podmienka uvedená v článku I, bod 7.1. Dohody o poskytovaní služieb v znení: „Zákazník sa zaväzuje, že za uzavretie Dohody zaplatí mesačne Poskytovateľovi odplatu vo výške 2,57% zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odplatu v pravidelných mesačných splátkach, ktorá bude uvedená spolu so splátkami úveru a úrokov za úver v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi.“ Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 10.5.2019. Na základe predmetnej úverovej zmluvy žalovaný poskytol žalobkyni sumu 1 140 eur, žalobkyňa mu mala vrátiť za poskytnutý úver sumu 1 508,40 eur, vzhľadom na bezúročnosť a

bezpoplatkovosť úveru je suma potencionálneho bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného vo výške 368,40 eur.

5. Na základe takto zisteného skutkového stavu dospel súd k tomuto právnomu záveru:

6. Podľa § 3 odsek 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

7. Podľa § 3 odsek 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

8. Podľa § 4 odsek 2 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie

a) ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu,

b) upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3,

c) používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

9. Odvolací súd je toho názoru, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý plní pochopiteľne satisfakčnú, reparačnú i odradzujúcu funkciu v tom zmysle, že poskytuje spotrebiteľovi istú mieru odškodnenia a satisfakcie v zmysle vyššie uvedené za problémy, ktoré ako spotrebiteľ v dôsledku nekvalifikovaného postupu dodávateľa - žalovaného utrpel a zároveň má odradiť dodávateľa i poučiť ho v tom smere, aby sa podobného konania voči iným spotrebiteľom nedopúšťal, avšak z povahy tohto inštitútu zároveň vyplýva, že jeho účel nespočíva v priznávaní rovnakej sumy o ktorú by sa bol (nebyť predchádzajúceho súdneho konania) žalovaný trvalo obohatil. Ide o inštitút, ktorý má za úlohu (pri plnení odradzujúcej funkcie) sankcionovať a poučiť dodávateľa, ako si má v spotrebiteľských vzťahoch počínať a aký zmluvný základ má pre ne vytvárať. Tento inštitút nemá mať charakter likvidačný a predovšetkým neproporcionálny, pričom táto neproporcionálna by nastala v prípade, ak by sa primerané finančné zadosťučinenie rovnalo výške bezdôvodného obohatenia, ktoré pôvodne žalovaný získal. Toto bezdôvodné obohatenie totiž žalovaný už žalobcovi vydal a pokiaľ má poskytnúť spotrebiteľovi aj zadosťučinenie, nemala by jeho výška byť totožná so sumou, ktorú už spotrebiteľovi vydal (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/9/2021 zo dňa 15.6.2021).

10. Súdne rozhodnutia už ustálili, že nevyhnutnosť ochrany spotrebiteľa je daná jeho nerovným postavením vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ vyplývajúcim z nerovnováhy vyjednávacej sily, nerovnomernosti znalostí a ekonomickej neúmernosti zdrojov. Systém ochrany zavedený smernicou 93/13/EHS, ktorý bol prebratý aj do Občianskeho zákonníka, vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi z hľadiska jeho vyjednávacej sily, z hľadiska úrovne informovanosti, čo ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred vytvorené predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. V týchto vzťahoch je práve dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje.

11. V predmetnej právnej veci bolo nesporné, že medzi žalobkyňou a žalovaným existoval zmluvný vzťah založený zmluvou o úvere, pričom poskytnutý úver bol právoplatným súdnym rozhodnutím určený za bezúročný a bezpoplatkový. V zmluve sa navyše nachádzali neprijateľné zmluvné podmienky. Sporné bolo, či a na akom základe je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie. Sporná bola aj výška tohto zadosťučinenia.

12. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaný porušil práva žalobkyne tým, že zmluva o úvere nespĺňala všetky obsahové náležitosti v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch a z tohto dôvodu bola považovaná za bezúročnú a bez poplatkov. Zmluva navyše obsahovala aj neprijateľné zmluvné podmienky a porušenie spotrebiteľských práv bolo právoplatne judikované. Keďže žalovaný preukázateľne porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľa (tak ako bolo súdom právoplatne rozhodnuté), súd považoval samotný nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný, a preto žalobe vyhovel, avšak iba sčasti.

13. Súd sa nestotožňuje s názorom žalobkyne v tom smere, že výška primeraného finančného zadosťučinenia musí byť totožná s výškou potencionálneho bezdôvodného obohatenia. Takýto názor by neumožnil zohľadňovať konkrétny skutkový stav tej - ktorej veci, čo by viedlo k prílišnému formalizmu. Zákon hovorí o „primeranom“ finančnom zadosťučinení, čo podľa názoru súdu má umožniť súdu posúdiť a zohľadniť jednotlivé prípady osobitne s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. V prípade primeraného finančného zadosťučinenia ide o nárok, ktorý podlieha voľnej úvahe súdu (ktorá však musí byť podložená konkrétnymi skutkovými okolnosťami), je potrebné vychádzať z povinnosti žalobcu tvrdiť a preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré ho viedli k uplatneniu primeraného finančného zadosťučinenia práve v požadovanej výške. V danom prípade žalobkyňa okrem jediného argumentu (požadovala to, o čo sa chcel žalovaný na jej úkor obohatiť) pred súdom neprodukovala žiadne iné tvrdenia ohľadom požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia.

14. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame finančné vyčíslenie, keďže má vyjadrovať satisfakciu (v zmysle odškodnenia) za stav, keď sa spotrebiteľ musel obrátiť na súd a žiadať o ochranu svojich práv. Primeraným finančným zadosťučinením sa odškodňuje ujma nemateriálnej povahy, preto nie je možné prihliadať iba na priznané bezdôvodné obohatenie, ale je potrebné zohľadniť aj iné skutočnosti.

15. V danom prípade súd považoval za spravodlivé priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 73,68 eur, pri výpočte ktorého súd vychádzal zo skutočnosti, že na základe predmetnej úverovej zmluvy sa žalovaný mienil na úkor žalobkyne obohatiť o sumu 368,40 eur, 10% tejto sumy predstavuje sumu 36,84 eur, čo je podľa názoru súdu suma adekvátne za porušenie práva spotrebiteľa. Na strane žalovaného však došlo k porušeniu práva spotrebiteľa nielen ohľadom podstatných náležitostí zmluvy, ale zmluva obsahovala aj neprijateľné zmluvné podmienky, preto súd priznal žalobkyňi primerané finančné zadosťučinenie v rozsahu 20% sumy potencionálneho bezdôvodného obohatenia vo výške 73,68 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

16. Lehotu na plnenie určil súd v súlade s § 232 odsek 3 veta prvá Civilného sporového poriadku v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, nezistiac dôvody pre určenie dlhšej lehoty.

17. Podľa § 255 odsek 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

18. Súd priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v plnej výške napriek tomu, že jej nepriznal požadovanú sumu primeraného finančného zadosťučinenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V danom prípade výška nároku závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku, ten bol daný. Základná sadzba tarifnej odmeny advokáta sa pritom vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia (obdobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co 20/2017 zo dňa 05.05.2017). O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 odsek 2 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Okresný súd Prešov.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v

akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

V Prešove, dňa 8. septembra 2021